

MURASZOMBAT és VIDÉKE

Társadalmi és gazdasági hetilap

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Éves 10 kor., fél éves 5 kor., egyes szám 20 fillér.

Előfizetési és hirdetési pénzek és reklamációk:

VENDÉGFELKÖNYVNYOMDA Muraszombat küldendők

Laptulajdonos és kiadó: Muraszombati Járás Gazdaságügyi

Főszerkesztő:

Dr. SÖMEN LAJOS.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a lap szerkesztőségébe küldendők.

Hirdetési díj: 3 hasábos petisor egyszerű hirdetésnél 80 fill.

A sor duplán számít, ha benne aláhúzott szó van.

Nyitlór sora 1 korona.

HIREK.

— **Katonai kltüntetések.** A legfelsőbb hadvezetőség Holczmann Lajos szabadhegyi, Dervarits János szentibóri, Gombóczi Lőrincz alsócsalogányi, Gümilár Péter csendlakai, Gyergyei István vaskovácsi népfelkelőknek a kis ézüst vitézségi érmet, továbbá Albert János vezéri, Koczén József mezővári, Dervarics József csendlakai, Gaber Ferenc sereghazai, Gümilár Ferenc radófi népfelkelőknek pedig a bronz vitézségi érmet adományozta.

— **Házasság.** Folyó évi augusztus hó 10-én Németújváron Kneffel Ancsi urhölgy és Dr. Grandpierre Jenő muraszombati kir. járásbíró egybekeltek.

— **A V. M. K. E.** augusztus 7-iki nagyszabású mulatságáról jövő heti számunkban fogunk részletes tudósítást kapni. E hétről lemaradt a nagy referáda különböző, de annál nagyobb okokból. Először is nincsen már hely, mert lapunk ezuttal is csak két oldalon jelenhetik meg, másodsorú fő-, belső-, külső-, innessó- és titkos munkatársaink, saját-, rendes- és rendetlen alkalmi és alkalmatlan tudósítóink még annyira a nagy nap hatása alatt állanak, hogy erősen csökkent munkaképességgel ezidőszent még csak pihenni tudnak és végre harmadszor, mert Erdőssy Barnabás

— Itthon ... Nelli!

Erre a fölszólításra megrezzentek lent a sarkantyúvirágos lugas lombjai s meglébbent megötöltek a Nelli fehér batiztruhája. A lány szöke feje mögött pedig egy másik arc tűnt elő: egy tükeshajú, szöke, egygyűi, kerek, piros arc. Ez az arc hihetetlen módon ragyogott: úgy ragyogott, mint a kivájt görögdiány, amelynek a belsejében rossz gyerekek gyertyát gyújtottak. Legalább Szentgályra, akinek a szívében megmagyarázhatatlan gyűlölet ébredt a nyersvászoruhás lu ellen, határozottan ezt a benyomást tette ...

— No jöjjön maga is, Pista! — szolt neki hátra Nelli.

Pista jött. Örömmel jött és örömmel üdvözölte a szélesvállu, lesült arcú, hódító pillantású Szentgály Gyurkát, aki mellett olyan volt, mint egy vasárnap diszebe öltözött szelidellői lakosság. Ez Nelli mégis őt nézte, igen: nem Gyurkát, hanem Pistát. Szelid, hűséges és hálás tekintettel nézte, mintha csak ezt mondta volna neki: — Neked vagyok a világon. Hozzá tartozom. Ha úgy akarod, jnts nekem és én akar azonnal is megyek veled, ahová vezetsz ...

Szentgály igen jól emlékezett még arra az alkalomra, amikor először olvasta el ezt világos szembeszédet. Csakhogy akkor hozzá intéztek.

mester feldagadt ábrázattal ülve nézni kénytelen, hogy az egyetlen szedőgyerek hogyan nem dolgozik.

— **Postai értékkek hiánya.** Nem tudjuk, mi az oka annak, de mint ismételt előforduló tény kell leszögeznünk azt: hogy a postai értékkeket az elárusító helyeken, nevezetesen nyílt vagy zárt levelezőlapokat, utalványokat, egyes bélyeg nemeket csak a legtrikább esetekben tud a közönség kapni. Hajlandó a ma embere már mindent a háborus conuncurák nehézségeinek betudni és annak a terhére elkönyvelni, de ezen az állapoton mégis legkönnyebb segíteni, nagyon egyszerűen úgy, hogy az elárusító helyek megfelelő készletéről gondoskodni tartozzanak. Ez annyival is inkább lehetséges, mert a felügyeleti hatóságok mindenkör és ma is készek a közönség igényeinek a kielégítésére és így mulasztás csak az elárusító helyeken képzelhető el. Kérjük az árusító helyeket, a maguk, a kincstár és a közönség érdekében, hogy eme jogos igények kielégítésére figyelemmel legyenek.

— **Hadi kőfőbiztosítás.** Mindnyájunknak közös érdeke és legfőbb kötelessége a haza biztosítása, enyhítés gondjain. Ezt szolgálja a hadikőfőbiztosítás is, mely a haza érdekei mellett önos érdekünket is kielégíti. Ezt vette fel üzletgái közé a Muraszombati Mezőgazdasági Bank is mint a Trieste általános biztosító társulat ügynöksége is. Ajánljuk figyelmébe az itthonlevők mindnyájának, mint a legjobb gazdasági és pénzügyi befektetést és a leghatásosabb segélynyújtást azok részére, a kik értünk fegyverben a határokon állanak és a honnak biztos életet nyújtanak.

— **Hadi gazdalkodás.** A háborus helyzettől szűkös viszonyain segített a Muraszombati Mezőgazdasági Bank, a mikor kereskedéshez fogott. Az emberek a gazdalkodók és a kiskereskedők által nehezen megszerezhető gazdasági és egyéb házi szükségleti cikkeket szerzett be és igen jutányos áron bocsátja a nagy közönség rendelkezésére. A jelenben különösen kosarak, kenőcsök, seprők, patkók stb. stb. kaphatók. A saját érdekében cselekszik, ki igyekszik szükségleteit mielőbb biztosítani és beszerezni. Ugyanott kielégített minden mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi minden irányú szükséglet.

— **Az aggod menhelyére** újabb beérkezett adományok Kozic Adám és fia Petőfa gyűjtése 52.60, Rosenberger Gina Murafüzes gyűjtése 56.

Huszarik Róza, Vashidegkut gyűjtése 40.20, Bagdy N. János plébános Parestó gyűjtése 108.—, Wucskics János Battyánfalva gyűjtése 52.—, Kutos Lajos Tótkeresztur gyűjtése 32.50, Darvas Ferenc tanító Gyanafa adománya 5.— korona.

— **A belatinci Vörös Kereszt Péter-Pál napi gyűjtése.** A belatinci Vörös Kereszt egyesület, mint a multakban, ez évben is Péter-Pál napján az egyesület céljaira gyűjtést rendezett, mely 1536 korona 61 fillért eredményezett.

— **Köszönet nyivánítás.** Gróf Szápáry László Ő nagyméltósága 40 kg. búzát, 1 kg. hajdina lisztet és 7 üveg bort volt kegyes adományozni a muraszombati kórháznak. Ezen adományért hálás köszönetét nyilvánítja a gondnokság.

A szerkesztésért felelős: Scheibner Aladár.

Magyar felirással ellátott képek.

Muraszombat, 1918. vasárnap, augusztus hó 11-én

MOZGÓ SZÍNHÁZ

MURASZOMBAT.

Vasárnapi műsor:

1. **Byzancz utolsó napjai.** Dráma 3 felv. Színes képekkel.
2. **Messter Sascha.** Háborus híradó
3. **Hősies szerelem.** Életkép 2 felvonásban.
4. **Ágoston szerelmi kalandja.** Bohózat.
5. **Adolár ékszerész.** Bohózat.

Az előadást egy kitünő hangú óriási nagy gramofon kíséri.

Felsőpáholy 2.50 K. Alsópáholy 2 K. HELYARAK: Zartszek 1.50 K. I. hely 1 korona. II. hely 60 fill. III. hely 40 fillér.

Kezdeté délután 3 órakor és este 9 órakor.

Augusztus 18-iki műsor szencziója: **Cirkusz grófnő.** Dráma 3 felvonásban.

Tisztelettel

DITTRICH GUSZTÁV
tulajdonos.

— **Erre a fölszólításra** megrezzentek lent a sarkantyúvirágos lugas lombjai s meglébbent megötöltek a Nelli fehér batiztruhája. A lány szöke feje mögött pedig egy másik arc tűnt elő: egy tükeshajú, szöke, egygyűi, kerek, piros arc. Ez az arc hihetetlen módon ragyogott: úgy ragyogott, mint a kivájt görögdiány, amelynek a belsejében rossz gyerekek gyertyát gyújtottak. Legalább Szentgályra, akinek a szívében megmagyarázhatatlan gyűlölet ébredt a nyersvászoruhás lu ellen, határozottan ezt a benyomást tette ...

— **No jöjjön maga is, Pista!** — szolt neki hátra Nelli.

Pista jött. Örömmel jött és örömmel üdvözölte a szélesvállu, lesült arcú, hódító pillantású Szentgály Gyurkát, aki mellett olyan volt, mint egy vasárnap diszebe öltözött szelidellői lakosság. Ez Nelli mégis őt nézte, igen: nem Gyurkát, hanem Pistát. Szelid, hűséges és hálás tekintettel nézte, mintha csak ezt mondta volna neki: — Neked vagyok a világon. Hozzá tartozom. Ha úgy akarod, jnts nekem és én akar azonnal is megyek veled, ahová vezetsz ...

Szentgály igen jól emlékezett még arra az alkalomra, amikor először olvasta el ezt világos szembeszédet. Csakhogy akkor hozzá intéztek.

— **Nelli,** gondolta, mialatt az ablakában állt és a keservesen poros, vasárnap-esti utcát bámulta — kitünő leány, de alapjában véve örömlőm kell, hogy nem lesz a feleségem. Igaz, hogy egyszerű és áttetsző a lénye, az is igaz, hogy tele van szeretettel, de ez a szeretet nem egy bizonyos egyéniségnek szól, hanem mindig annak, aki a legjobb hozzá. Ahoz aztán törhetetlenül ragaszkodik, de miután én nem merek arra esküt tenni, hogy férfi koromban én lennék hozzá a legjobb mindenki közül a világon: végeredményben rám neze epen olyan kockázatot vállalat volna őt elvenni, mint akár a legkacérabb kis bestiát. Pista, az más. Az biztos a dolgában. Vegye el csak Pista.

— **Ura kinézett az utcára.** Nehéz esti levegő fektet meg a szük uton és poros, ellenszenves nyári kirándulók hallagtak sűrű, fáradt csoportokban hazafele. Szentgály megfordult, visszament az íróasztalához és megismételte a gondolatát: — Vegye el csak Pista ...

— **Csak az az érthetetlen,** hogy ettől a megnyugtató gondlattól a keserűség fojtogatta a torokát és hogy békés, lecsillapodott, higgadt érzelmeinek jelenlétét akkorát csapott az íróasztalra, hogy az ott található tárgyak merész halálgrússal repültek szét a szoba négy sarka felé ...

Bokor Malvin.

Járási munka.

A munka az élet sója. A romlásból ez is óvja. Így találta a költő. Ez a tapasztalat is. A munka annyit jelent, hogy dolgozni. Dolgozni akarni — a helyes érvényesítés első kelleke. Dolgozni tudni — ez már a tetterő, a képesség és tudás foka, egyben a lét. De teremteni — teremteni jót, észszerűt és czélszerűt, olyant, mi a járás egész közéletének is javára szolgál, ez a járási boldogulás és haladás titka, talán istenáldás.

— **Bizonyos,** hogy a dolgozni akarás és dolgozni tudás meg van a járás lakosságában. De tartalmában, melyek a czélhoz, a teremtő munkához vezetnek, újabb sajnálatos jelenségek észlelhetők. Ezek a jelenségek a szeparisztikus törekvésekben nyilvánulnak meg. A járásnak ugyanis egységesnek kell maradnia és a ma nagy problémáiban az egyes ember vagy egyes községek céljait is csak a járási egységes munkálkodásban érhetik el. Mindenki nem lehet Hindenburg, mindenki nem lehet első, még ha egy és ugyanazon tartalmu, kvalifikációju és erejű ember is. Az eszköz, a mód az ilyen kisebb egységekben is csak a tömörülésben rejlik és a legnagyobb képesség az alárendeltségben és mellérendeltségben is nagy marad. Sérített ambíciókról beszélni, úgy gondolkozni, hogy csak azért is másképp kell cselekedni, egyéni hiúságokat felszínre vetni, ezek mind kárhuzatos motívumok. Láthatjuk épen a nagy világégésben, a legborzalmasabb emberi küzdelmekben, de a történelemben is végig, hogy hová vezet a széthuzás, az erők elmarczangolása és hová az egységesség, a tömörülés, a közös cél és közös munkatudat.

— **Ezeket különösen most** azért vetettük fel, mert erre egy aktuális példa adódott. Az új idők és háborus helyzet új problémáinak megfelelőleg a magas kormány a szesztermelést központosította. A rendeletnek megfelelőleg alakult a járásban. Muraszombat székhellyel, egy központi szeszfőzde rengeteg költséggel, mert az ma rengetegbe is kerül. A járás területének, gyümölcs és különösen szilvatermésének ez az egy nagyon elegendő és még prosperálni tud. Alighogy megkezdte a munkáját, im neki indulnak dirib-darabonként kisebb körzetek és a régi rend szellemével akarnak dolgozni. A kis üstön és házanként való étetés a multaké, az soha többé fel nem támasztható, míg a gazdasági általános helyzet azta messze jövőben esetleg fel nem támaszthatja. Erre ma engedély nem adható.

— **Ma nagyobb, egyetemes közczélok** érdekében az egyéni élvezet nem kaphat kielégítést, ha mindjárt nálunk a pálinka ivás szeretete fennáll. Ezért a gazdasági berendezkedés is olyan, hogy az egyén ne károsodjék, egyben pedig mérsékelt fokban igényei ki is elégíthessenek. Ezért a termelők félvezetése helyet ne foglaljon és tömörüljenek csak az egy központi szeszfőzdeben, honnan maximális áron a szilva és gyümölcs nekik kifizetve lesz, hol ők ugyancsak maximális áron a pálinkát is vásárolhatják.

— **Többnek létesítése** azért is lehetetlen, mert mind belebukik, mi által járási tőke és vagyonierő is elvész. Pedig ez is kárunk. Örizzük meg, gyűjtsük össze gondosan a szilvát, minden gyümölcsöt, mert ez is táplálék és a ma gazdaságában a takarékoság mellett a gondosságnak is mindent, mi táplál, erőt ad, nevel, megtartani és közös ellátásunkra oda kell átnadni, hol az irányítva lesz.

— **Sajnálatos jelenségként** észleltük azt is, hogy a „csak azért nem adom” egyéni lihegés egyeseket gyümölcsfák kivágására is elvezetett. Nem kívágni, hanem minden módon ápolni és mennél több újat kell ültetni, mert aki ma itthon él, annak első sorban azokra kell gondolni, kik azért szenvednek és küzdenek tőlünk távol, hogy az itthoniak nyugodtan pihenhessenek.

— **A járási munka legyen tehát** egységes, okos, czéltudatos és gazdaságos, de soha károsodásra vagy széthuzásra alapított.

— **Az elvárások** mellett foglalkoskodtak: dr. Czifrák Jánosné, Keresztury Kálmáné, dr. Pinter Miklósné, Ruttkai Ignácné és Spranszky Anna urhölgyek. Sorsjegyeket árusítottak: Terenta Mariska, Kúhár Sárika, Drexler Margit, Saáry Magda, Kohn Szerena, Kemény Irén, Nitsch Rózi, Rosenberg Gizike, Pusztay Gina, Saáry Imrus, Adanics Mici, Fekete Blanka, Dittrich Franciska.

— **A sütemények** sántorában: dr. Geiger Vilmosné, Junkuncz Sándorné, Molnár Jenőné, Osterer Károlyné, özv. Plescher Ferenczné, Schönbizné F. Ilona, Schweitzer Jenőné urasszonyok buzdólkodtak.

— **A postát,** szivart, coniettit, szépségversenyjegyeket Hollósyné Mintsek Vala, dr. Radu Rumulsné, dr. Vályi Sándorné, Geiger Lola és Fehér Mariska urhölgyek vezetése mellett a következő leányok árulták: Ruttkai Margit, Terenta Olga, Radu Alma, Pinter Marika, Adanics Ida, Czifrák Klári, Kemény Böske, Balcz Ilus, Terenta Ilonka, Kohn Mariska, Sömen Ilonka, Scherhág Franczi, Szöcs Bözsi, Fazekas Gabi, Weisz Stefli.

— **Az alkalmi újságok** — a Muraszombat és Vidékét — amely sikerült tartalmával állandó derültségben tartotta a közönséget — dr. Brandieu Sylviusné, Faisz Lászlóné és Mühlbacher Károlyné

— **A Muraszombati Kórházban és a kisegítő Vörös Kereszt kórházban** ápoli katonáink részére gyümölcsöt adakozzunk.

— **A V. M. K. E. ünnepélye.**

— **Az idek,** egyébként is esős nyár, legcsunyább napját sikerült kiválasztani a V. M. K. E. ünnepélyére aug. 7-én hajnali órákban hatalmas eső indult meg, a délelőtti folyamán lögő komoly felhők izgatták a kedélyeket, délután 3 órakor pedig elkezdett az eső esni s olyan tömeg víz zuhant alá a kétségbejött szürke felhőköl, hogy mire az ünnepségnek kezdetét kellett volna vennie, a polgári iskola frissen planirozott udvara valóságos víz és sár tenger volt. Szomorúság volt nézni a gyönyörűen elkészített udvart, az elázott díszítéseket s a megrokkant sátrakat. Szóval rettenetes idő volt ...

— **Es mégis ...** A zuhogó eső dacára egyre-másra jöttek a vidéki fogatok, megrakva ünneplő néppel. Délután 3 óra minden vendéglő felszer tele volt idegen fogatokkal. Es ez volt a helybeli közönség szerencséje, mert ezeknek az idegen

— **Ma nagyobb, egyetemes közczélok** érdekében az egyéni élvezet nem kaphat kielégítést, ha mindjárt nálunk a pálinka ivás szeretete fennáll. Ezért a gazdasági berendezkedés is olyan, hogy az egyén ne károsodjék, egyben pedig mérsékelt fokban igényei ki is elégíthessenek. Ezért a termelők félvezetése helyet ne foglaljon és tömörüljenek csak az egy központi szeszfőzdeben, honnan maximális áron a szilva és gyümölcs nekik kifizetve lesz, hol ők ugyancsak maximális áron a pálinkát is vásárolhatják.

— **Többnek létesítése** azért is lehetetlen, mert mind belebukik, mi által járási tőke és vagyonierő is elvész. Pedig ez is kárunk. Örizzük meg, gyűjtsük össze gondosan a szilvát, minden gyümölcsöt, mert ez is táplálék és a ma gazdaságában a takarékoság mellett a gondosságnak is mindent, mi táplál, erőt ad, nevel, megtartani és közös ellátásunkra oda kell átnadni, hol az irányítva lesz.

— **Sajnálatos jelenségként** észleltük azt is, hogy a „csak azért nem adom” egyéni lihegés egyeseket gyümölcsfák kivágására is elvezetett. Nem kívágni, hanem minden módon ápolni és mennél több újat kell ültetni, mert aki ma itthon él, annak első sorban azokra kell gondolni, kik azért szenvednek és küzdenek tőlünk távol, hogy az itthoniak nyugodtan pihenhessenek.

— **A járási munka legyen tehát** egységes, okos, czéltudatos és gazdaságos, de soha károsodásra vagy széthuzásra alapított.

— **Az elvárások** mellett foglalkoskodtak: dr. Czifrák Jánosné, Keresztury Kálmáné, dr. Pinter Miklósné, Ruttkai Ignácné és Spranszky Anna urhölgyek. Sorsjegyeket árusítottak: Terenta Mariska, Kúhár Sárika, Drexler Margit, Saáry Magda, Kohn Szerena, Kemény Irén, Nitsch Rózi, Rosenberg Gizike, Pusztay Gina, Saáry Imrus, Adanics Mici, Fekete Blanka, Dittrich Franciska.

— **A sütemények** sántorában: dr. Geiger Vilmosné, Junkuncz Sándorné, Molnár Jenőné, Osterer Károlyné, özv. Plescher Ferenczné, Schönbizné F. Ilona, Schweitzer Jenőné urasszonyok buzdólkodtak.

— **A postát,** szivart, coniettit, szépségversenyjegyeket Hollósyné Mintsek Vala, dr. Radu Rumulsné, dr. Vályi Sándorné, Geiger Lola és Fehér Mariska urhölgyek vezetése mellett a következő leányok árulták: Ruttkai Margit, Terenta Olga, Radu Alma, Pinter Marika, Adanics Ida, Czifrák Klári, Kemény Böske, Balcz Ilus, Terenta Ilonka, Kohn Mariska, Sömen Ilonka, Scherhág Franczi, Szöcs Bözsi, Fazekas Gabi, Weisz Stefli.

— **Az alkalmi újságok** — a Muraszombat és Vidékét — amely sikerült tartalmával állandó derültségben tartotta a közönséget — dr. Brandieu Sylviusné, Faisz Lászlóné és Mühlbacher Károlyné

— **A Muraszombati Kórházban és a kisegítő Vörös Kereszt kórházban** ápoli katonáink részére gyümölcsöt adakozzunk.

— **A V. M. K. E. ünnepélye.**

— **Az idek,** egyébként is esős nyár, legcsunyább napját sikerült kiválasztani a V. M. K. E. ünnepélyére aug. 7-én hajnali órákban hatalmas eső indult meg, a délelőtti folyamán lögő komoly felhők izgatták a kedélyeket, délután 3 órakor pedig elkezdett az eső esni s olyan tömeg víz zuhant alá a kétségbejött szürke felhőköl, hogy mire az ünnepségnek kezdetét kellett volna vennie, a polgári iskola frissen planirozott udvara valóságos víz és sár tenger volt. Szomorúság volt nézni a gyönyörűen elkészített udvart, az elázott díszítéseket s a megrokkant sátrakat. Szóval rettenetes idő volt ...

— **Es mégis ...** A zuhogó eső dacára egyre-másra jöttek a vidéki fogatok, megrakva ünneplő néppel. Délután 3 óra minden vendéglő felszer tele volt idegen fogatokkal. Es ez volt a helybeli közönség szerencséje, mert ezeknek az idegen

Tisztelettel kérjük az előfizetés szives megújítását.

sátorában Keresztury Irén, Faschinger Gizzi, Ri-daresik Emma, Heimer Berta és Szöcs Irén ur-hölgyek árusították.

Dr. Skrílec Mihályné, Szepessy Gusztávné és Molitoris Jenőné urasszonyok a virágárusítást intézték. Árusító leányok voltak: Simon Etelka, Faschinger Irén, Hoyer Linka, Czippott Gabi és Hartmann Malcsi urhölgyek.

Nyolcz óraker kezdetét vette a hangverseny, amelyet az egész közönség végig hallgatott, zsu-fo-lóság megtöltvén a nagy tornatermet. Az első sorban foglaltak helyet Thurn Taxis hercegnő kis leányával, gróf Batthyány Zsigáné és Adrienne grófnő, gróf Szápáry László és gr. Batthyány Zsigmond, Zichy Ágost grófit, leányát Mária grófnőt és vendégeiket a rettenetes időjárás tartotta csak vissza a megjelenéstől. Itt említjük meg, hogy a rendezőségnek volt alkalma Zichy Mária grófné, e minden nemes és szép celert lelkesedő főrangú hölgynek nézetét és veleményét hallani a magyarisító törekvésekről. A nemes grófnő szívvel lélekkel híve a V. M. K. E. által propagált eszme- nek s a nála járt tisztelgő kuldottsegnek leghe- sebb támogatását helyezte kintáiba.

A magas művészi színvonalú hangverseny minden egyes száma bevezető művészi produkció volt. Berkes, Biri a népepera művésznőjének és Déri Jenő operacékesnek csekszámai frenetik- hatást kellették. Dr. Vajda Imre hegédutálka és Mathiász Arthur esello produkciója tokeletes mű- vési alkotás volt. A közönség igaz gyönyörűsé- gel hallgatta a hangversenyt, melynek minden számát Saáry Katus zongoraművész nő kíserte kiváló hozzáértéssel és precizitással. Saáry Katus érdemét öregbíti az a körülmény, hogy ugyszólván proba nélkül végezte néhez feladatát.

A hangverseny után a vacsora szünet, majd azután a cabaré következett. Dr. Vályi Sándor szellemes és ötletes conferálása vezette be a cabar- ét, amelyben nagy sikerre volt, a szindarabokban közreműködő hölgyeknek Faschinger Gizellának, György Margitnak és Most Illusnak, valamint mesterüknek Tóth Kálmánnak és egy kis szerep- ben működő Náday Sándornak.

Faludi Kálmán a pozsony-szombathelyi szin- társulat kiváló komikus humoros előadásával és tréfás dalaival kacagattatta meg a közönséget. Faludi dalaait zongorán Szántó Marcellné kíserte dicséretesen és finoman.

A kabaré után tánc következett egész reggelig.

Referádánk teljességéhez tartozik meg, hogy a közönség ellátását Benkó József fiatal torekvő szállodás végezte. Ételek, italok kitűnők voltak s a kiszolgálást is ő igen ügyesen szervezte. Benkó, bár a rossz idő az ő tervei is keresztül huzta.

Az anyagi eredmény minden várakozást felül mul. Pénzbeli adományok még mindig erke- znek a hazafias célra. Az eddigi adatok szerint a bevétel 11530 K 06 f, a kiadás pedig 4471 K 82 f, ekkép tisztajövedelemként mutatkozik 7058 K 24 f.

Felül fizettek, beküldöttek, rendező díjat fizettek: Hartner Géza 210 K, Gróf Batthyány Zsigmond, Gróf Zichy Ágost, Zichy Mária grófnő 200—200 K, Árvai Henrik 105 K, Gróf Batthyány Zsigmondné, Gróf Szápáry László, Schönfeld Ch. Wien, Özv. St. Julien Walsee Kelemen grófnő, Gróf Zichy Ágost vendégei 100—100 K, Gleicher Mina Wien, Wang Márkus Wien, Obál Jenő Perestő 50—50 K, Fürst Ödön és neje, Weisz Dávidné Szarvaslak 30—30 K, Döbrentey Antal, Osterer Károly, Vogler Lajos, Jonás János, Nemezz János, Dr. Sömen Lajos, Pitz János Jegyene 25—25 K, Szlepecz János, Vukán Kálmán, Kovács György, Kovács István, Balcz Aladár, Özv. Nitsch Mihályné Pozsony, Norcsics János Mártonhely, Podleiszek István Rónafő, Varga Ferenc Lendva-

vásárhely, Titán István Regede 20—20 K, Rosen- berg Gizike Csendlak 19— K, Luthár Ádám Battyánd, Vogler György Vashidegkut 17—17 K, Szepessy Gusztáv Belatincz, Ifj. Kirbisch Ferencz, Feisz László Murabaráti, Schermann Gyula, Traut- mann Sándor, Vezér József, Vezér Géza Márton- hely, Csiszár János, Rosenberger N., Malaesics József Alsómarác 15—15 K, Hertelendy Zsigmond Vidorlak, Lainscsák Ferencz, Krompaszky Edéné 13—13 K, Bankó Viktor 12— K, Domján Mihály, Weisz Béla Belatincz 11—11 K, Keresztury Kál- mán, Gold Dezső Szombathely, Turk József, Weisz C. Gusztáv Felsőlendva, Sárkány Ádám Peterhegy, Rosenberger Zsigmond Csendlak, Kúhár István Mezővár, Schweinhammer János, Mikola Ferencz Peterhegy, Sável János Kisszombat, Szép János Alsómarác, Nemes Miklós, Reich Jakab Barkócz, Ruzsics János Perestő, Henberger Simon, Kúhár Ferencz Budapest, Dr. Geiger Vilmos, Kemény Mór, Kemény Bozsika, Grassz Jenke, Grtl Lajos, Prahics Kálmán, Kardos Jozsefne, Persa Iván Szentses- tven, Kúhár János Battyánd 10—10 K, Dr. Gold- man Lajos Belatincz, Székely István, Ruttkai Ignác 9—9 K, Gyóni Kálmán, Dr. Boles Gyula, Kúhár József Mezővár 8—8 K, Hoffmann Sano, Habacht János Belatincz, Horváth Pál, Marschalk Hugo 7—7 K, Zsupánek Sándor Felsőcsalógány, Dobrai János, Makári Aladár Otloháza 3—3 K, Szent- királyi Sándor, Dr. Pinter Miklós, Antaner Jozsef, Novák Mános, Kolossa István, Kúhár István, Ori Ferencz, Junkuncz Sándor, Szigeti István, Terenta János, Sommer Jozsef, Darvas Ferencz, Hajdu Aladár, Nádai Jozsef, Kaufmann Ignác, Vogler Károly, Norcsics János, Rütuper Mános, Dr. Vályi Sándor, Sostariék Elek, Horváth Károly, Tury Jozsef, Sinkovich Denes, Vörös Lajos, Horváth Lajos, Kúhár István bíró, Szabó Dome, Titán Iván, Vályi Zsiga, Török Ernő, Adames János, Siftár Károly, Kúhár János vendégelő, Vass István, Nagy János, Jonás István, Peterka Ferencz, Vámos Jozsef, özv. Heimer Ignácne, Buzetty János, Janza Sándor, Berke Miklós, Kardos Jenő, Siftár Lajos, Ballek Sándor, Besnyák Lajos, Fliszár Jozsef, Csárics Jozsef, Vadovics Rezső, Völgyi Ferencz, Koblenczer Ignác, Ifj. Csacsinovics Imre, Vueskies János, Szeesko Kálmán, Weisz Vilmos Frigyes, Godavysk Antal, Szivos Jozsef, Saáry Jozsef, Vogler Jozsef, Vogt Emil, Luthár János, Czippott Mihály, Barbarics István esküdt, Pintarics Jozsef, Nemeth Ferencz, Zsemhes Ignác, Csenár János, Horváth Jozsef, Czippott Zoltán hadnagy, Tegvey János, Hainál Ignác, Maár Károly, Preisz Izrael, Czár Sándor, Vlaij Ferencz, Siftár Lajos, Siftár Ferencz, Bankó Jozsef, Bankó István, Kleinrath Jozsef, Bagary N. János, Kollárs Lipot, Bagári Iván, Nemeth István, Pondelek István, Bodnar András, Dr. Czifrák János, Molnár Jenő, Czippott Rezső, Hisszl Lipot, Horváth János, Lujop János, Rutkai Odon, Barbarics Jozsef, Polgár Sándor, Fliszár János, Krányecz Peter, Felkes Endre, Kurz Sándor, Hehles István, Relin János, Faludi János, Kunin Iván, Vrataries Lajos, Preisz Ignác, Varga Endre, Malaesics Jozsef, Siftár Ist- ván, Kolossa János, Dr. Brandieu Sylviusz, Jonás Lajos, Schweitzer Jenő, Herzeg Fide, Sáruga Frigyes, Ritscher Bandi, Kollár Sándor, Ráphár Miklós, Pálfi István, Káizár Imre, Reiser Boda Henrik Bárány M. Jenő, Lipics Jozsef, Benzik János Fliszár István Vrataries János, Vuesák János, Káply Elemér, Godina István, Pálffy Amália, Korosocz János, Keresmar Sándor, Luczu Sándor, Stercin Ferencz, Neumeister Mihály Toth János, Rütuper Jozsef, Vogrnacsics Iván, Lippay Vendel, Kolosvári Ferencz, Luthár János, Czippott Ferencz, Hahn Hermann, Lunzer Endre, Kallán Adol, Pollák Zsigmond, Ratköl Tivadár, Hana Sándor, Hoyer István, Schnell János, Dr. Hollóssy Kálmáné, Heimer Samu, Hirschl Anna, Skerlak László, Meschnárk Jozsef, Herlinger Jozsefne, Rütuper

József, Neszményi Dénes, Fliszár asztalos, Hunyagó Sándor, Kuppan Ferencz, Stern Gyula, Stern Arnold 5—5 K, Czippott Viktor, Hirschl Hermann, Székely János 3—3 K, Tallián János, Szöke Istvánné 2—2 koronát.

Adományok a tárgysorsjátékra Muraszombat- ból: özv. Berke Mihályné 12 üveg bor, Junkuncz Sándorné 1 réce, Dr. Geiger Vilmosné 1 tyuk, Ruttkai Ignácne 1 kg. cukor és 1 üveg petróleum, Mülbacher János: 1 kg. dara, 1 kg. cukor fél kg. franczkáv, Vértés Sándor 5 üveg bor, Dr. Brandieu Sylvine 1 csirke, Jonás János 50 kor értékű kelme, Herlinger Jozsefne 24 kg. nemes kukorica, Siftár Lajos molnár 7 kg. 0-ás liszt, Oszterer Károly 1 tyuk, kosár zöldbab 1 1/2 kg, turo, Mutskek 3 csirke, Árvai Henrik és neje 5 üveg bor és 2 tyuk, Dr. Vályi Sándorné 2 csirke, Gróf Szápáry Lászlóné 1 liba és 1 kosár zöldség, Dr. Pinter Miklósne 1 réce, Domján Mihályné 50 üveg szoda, Hartmann Ferenczné 1 csirke, Hor- váth Géza 2 csirke, Nemezz Jánosné 1 csirke, Dr. Skrílec Mihályné 6 üveg bor, Szöke Istvánné 8 tojás, 1 l. mák, Terenta János 1 csirke, Kemény Mórne 10 tojás és 1 kg. kávé, Gróf Szápáry László 3 üveg v. ressi bor, 30 üveg bor és 100 drb. cigaretta, Hartner Géza 120 kg. buza, Hirschl Mor 2 doboz cipőkrém és 8 drb. tojás, Ori Ferencz 6 drb. szivar és 1 tányér sütemény, Szerezy Viktorne Totkeresztur 1 kakas, Siftár István zás- los Pálmafa 2 csirke, 2 kg. liszt, Rozenberger Gizzi Murafüzes 1 tyuk, Csacsinovics Imre Battyán- falva 2 kakas, Sável János Kisszombat 2 csirke, Sár- kány Ádám Peterhegy 1 liba, Keresztury Kálmáné Mártonhely 1 liba, Vezér József Mártonhely 2 csirke, Belatinczról: Kaufmann Ignác 5 kg. dara, Zichy Mária Grófnő 2 malacz, 20 üveg bor, 1 kg. teavaj, 1 csomag csemege tengeri, Balcz Ala- dár 10 üveg bor, 1 kosár zöldség, Szepessy Gusztáv 1 üveg likőr, 1 kosár zöldbab, Szöcs Lajos 2 csibe, Weisz Béla 5 kg. liszt, Habacht János 1 kosár zöldség, Vogler György Vashidegkut 1 liba, Vogler Károly Vashidegkut 1 malacz házikóval, Vlaij Ferencz Rónafő 2 vadrece, özv. Jonás Jozsefne Rónafő 1 kalács, Jonás István Rónafő 1 csibe, Pitz János Jegyene 2 kg. vaj, 1 korong sajt, Kúhár István Mezővár 1 lud és 1 kg. vaj, Hertelendy Zsigmond Vidorlak 2 csirke, Schermann Gyula Mátyásdomb 2 csirke, Vaskovácsi község 52 tojás, 5 kg. rozs, 3 kg. buza és 1/2 kg. zsír, Genur Károly Radkersburg 2 üveg pezsgő, Luthár Ádám 1 üveg ribizli bor, 5 csomag pipa dohány és 1 l. kg. bab.

Ezen adományokon kívül kapott a rendező- seg egy borjút is, amelynek árát Vogler Károly kezdeményezésére a következők adták össze: Benkics István Buzahely, Huszár Jozsef Széchenyfa, Siftár István Pálmafa, Siftár Ferencz Vasnyires, Domján István Vasnyires, Domján Ferencz Falud, Dani András Falud, Czippott Jozsef Murabalmos, Geesek Károly Salamon, Knar Géza Ssenthibor, Gergorecz Jozsef Szenthibor, Raiber Jozsef Mártonhely, Szep János Alsómarác, Czifer Jozsef Újokényes, Csacsinovics Imre Battyánfalva, Huber Mános Belatincz, Horváth Iván Bantornya, Horváth István Lendvaszentjózsef, Czelez Sándor Pálhegy, Zrnazky Sándor Musznya, Vogler Károly Vas- hidegkut.

H I R E K.

Kitüntetés. A legfelsőbb hadvezető- seg Flack Agoston mottóladi lakost az ellenséggel szemben tanúsított kiváló maga- tartásért az I. oszt. ezüst vitézségi érem- mel, Fliszár István vasnyiresi lakost pedig bronz vitézségi éremmel tüntette ki, Kercsmár Karoly uriszéki, Nemetz Miklós vizlendvái és Pozvák Ferencz alsócsalógányi népföl- kelőknek a koronás vas érdemkeresztet adományozta.

— Halálozás. Él még közöttünk erő- sen Kondor Ferencznek, a murahalmosiak volt derék, teremő és izmos magyar tanítójának alakja és követendő példája. A kulturális és gazdasági meg socialis haladás- nak annyi példáját adta, hogy azokat utódai követik teljes tartalommal. Hogy élete munkáját befejezni nem tudta, hogy élete delén tört le benne egy erős törzs, egy minta családapa, az most megtörte hitvesét is, szül. Faludy Bertát és augusztus 12-én Muraszombatban hosszas szenvedés után ő is visszatért az Alkotóhoz, hogy uránál találjon örök nyugalmat. A család a követ- kező gyászjelentést adta ki:

Alulirottak úgy a magunk, valamint az összes rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel jelentjük, hogy a felejthetetlen jó anya, testvér, gyermek és nagyanya özv. Kondor Ferencné szül. Faludi Berta folyó hó 12-én reggel fél 9 óraker, 52 éves korában, hosszas szenvedés után csendesen elhunyt. Drága halot- tunk hiült tetemét folyó hó 14-én délután 3 óra- kor fogjuk a muraszombati sírkertben örök nyugalomra helyezni. Muraszombat, 1918. aug. hó 12-én. Fáradhatatlan munhá élete után az Ur adion csendes pihenést! Kondor Ella férj, Bíró Bálintné, Kondor Jolán férj, Ifj. Kirbisch Ferencz, Kondor Gizzi, Kondor Irén, Kondor Ferencz, Kondor Sári, Kondor Laci, Kondor Kondor Béla gyermekei, Faludi János, Szinicz Terézia szülei, özv. Tomka Adolfiné szül. Faludi Vilma testvér, Ruzsa Ferencné szül. Tomka Gizella unokahuga, Dr. Bíró Bálint, Kirbisch Ferencz vejei, Ruzsa Ferencz sógor, Bíró Iboylka, Bíró Bannuska unokái.

A hatósági lisztért követelhető legmagasabb árak. A folyó évi augusztus hó 15-től kezdődő érvényvel a közlelmezési miniszter a lisztárakat a következőképpen állapította meg:

1. teszta lisztért kilogrammonként	330 fill.
2. főző	93 >
3. buza kenyérlisztért	61 >
4. rozs	102 >

A közszükségleti cikkek forgalmának szabályozása. A belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök elrendelte, hogy mindazok, kik közszükségleti cikket készítenek, vagy forgalomba hoznak, kötelesek a készített vagy árusított cikkekre vonatkozó eladási árak mellett a beszerzési árakat az árak, vagy üzlethelyiségében feltűnően fel- jegyezni, illetve kifüggeszteni.

— Kötelező menürendszer. A közlelmezési miniszter az egész ország területére szóló érvény- nyel a kötelező menürendszer bevezetését elren- delte. Ehez képest nálunk mindazon helyiségek- ben, hol eddig is felszolgálták ételeket, kétféle menü felszolgálása van megengedve. Az 5 korona 50 filleres teríték áll levesből, főzelékből feltéttel és leszábol. A 8. - koronás terítékben ezenkívül egy húséttel is kell adni. Kötelezően elő van írva, hogy minden étkező helyiségben 3 korona 40 filleret egy főzelék feltéttel, kivéve a hustalan napokat, kiszolgáltató. Ugy az ételek, mint az italok árai árjegyzéken feltüntetendők és ezen ár- jegyző lapok a helyiségben feltűnő helyen alkal- mazandók és egy példányban olyan helyen is ki- függesztendők, hogy azok az utcáról is láthatók legyenek.

— Szülők figyelmébe ajánljuk az 1853-ban alapított budapesti Róser tanítézetet. (Felsőkeres- kedelmi iskola és nevelő internatus.) Beiratások szeptember 4-ig tartanak. Ertesítői készséggel küld: Róser tanitézet Budapest, Aradi-utca 10.

Jótekonny szórakozás. Az őriszentpéteri ifjuság augusztus 25-én délután 5 óraker a Visontai Dániel vezetése alatt álló községi vendéglobben jótekonny czélú színelőadást tart, melyre ez uton

is meghívja járásunk közönségét. A tisztajövedelmet a Piavnál elesett hősök özvegyei és árvái alapja javára fordítja. Személyi jegy 2 korona.

— A jegy nélküli utazás megszorgitása. A kereskedelmi miniszter rendeletet bocsát ki a vasuton tapasztalható visszaélések meggátolására. A rendelet a hivatalos lapban jelent meg és föbb rendelkezései a következők: Az az utas, aki jegy nélküli száll vonatra, a menetdíj kétszeresét köteles befizetni. Aki a perronra igazolvány nélkül lép, két korona büntetést fizet. Az utas magasabb kocsiosztályt akkor sem használhat, ha azok a kocsi, amelyre jegye szól tulszufoltak. Tulszufolt- ság esetén alacsonyabb kocsiosztályt használhat és ez esetben visszakövetelheti a viteldíjkülönbözetet.

Főlemelték a csomagkezesítés díjat. Eddig a postai csomagkezesítésért vidéken 1000 korona értékig 20 fillér kezesítési díjat kellett fizetni. Ezt az összeget aug. 1-től a kereskedelmi miniszter 50 fillérben állapította meg. Ezer koronánál nagyobb értéknyilvánítás esetében minden további 1000 koronáért még 10 fillér díj jár.

Adakozzunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára!

Hadsegélyző Hivatal főpéztára, Képviselőház.

Közgazdaság.

Takarmány rekvirálás.

A szalastakarmány rekvirálása.

A földművelésügyi miniszter 109.050. számu rendeletével a rekvirálást elrendeli mindenféle természetes szalastakarmányra (anyaszéna, sarju), továbbá mindenféle mesterséges szalastakarmányra (lóhere, luc- cerna, mohar s a többi széna), végül a tavasszalmarra (árpa, zab, köles és ezekkel egyenértékű tavasszalma). A rekvirálást a közigazgatási hatóság intézi az Állat- és Takarmányforgalmi Részvénytársaság bizo- mányosának közbenjöttével. A rekvirálás közszérgől-közszérgre, tanyáról-tanyára és ház- ról házra történik. Ahol azonban nincs felesleges takarmány, ott a rekvirálást a hatóság mellőzi. A rekvirált készleteket a tulajdonos köteles a legközelebbi állomásra szállítani. Hogy a rekvirálás alól mennyi készlet oldható fel, azt a miniszter külön rendelete állapítja meg.

Mennyi takarmány vehető számításba az állatoknak?

A földművelésügyi miniszter 108.280. számu rendelete, mely a hivatalos lap augusztus 8-iki számában jelent meg, meg- állapítja a gazdasági szükséglet czimén számításba vehető terménymennyiség értékét.

Az állatállomány szükségletének meg- állapításánál csak a birtokos rendes állat- létszáma vehető számításba, vagyis az a létszám, amely az igénybevételi eljárás- kor tényleg megvan és amely az illető gazda- sági vagy egyéb üzem méreteit és a béke- időben tartott állatlétszámát lényegesen meg nem haladja.

A gazdasági szükséglet (telletetés) czimén 1918. október 1-től 1919. május 15-ig minden számos állat után havonként 2 (kettő) métermázsza természetes szalastakarmány (anyaszéna, sarju) vagy mester- séges szalastakarmány (lóhere, lucerna, bük- köny, mohar stb. széna) vagy tavasszalma vehető számításba, illetve oldható fel a zár alól.

Tenyészállatok és oly tehenészetekben levő fejőstehenek részére, amelyek tejter- melésüket a közfogyasztás céljaira lekötöt- ték, a meglevő készletek arányában dara- bonként és havonként további 0.5 méter- mázsza szalastakarmány (széna) vagy tavasz- szalma vehető számításba, illetve oldható fel a zár alól.

Ha az igénybevételi eljárás október 1. után foganatosított, mindenkor csak az a szalastakarmány (széna) vagy tavasszalma vehető számításba, illetve oldható fel, amely — az előzőekben megállapított kulcs szerint — a teletetés még hátralevő idejére jár. Számos állat alatt értendő 1 darab 2 éven felüli szarvasmarha vagy 1 darab 2 éven felüli ló, 2 darab 2 éves szarvasmarha vagy 2 darab 2 éves ló, vagy 4 darab 1 éven aluli szarvasmarha, vagy 4 darab 1 éven aluli ló, végül 10 darab juh vagy kecske ugyancsak 1 darab számos állatnak számít.

A takarmány adás-vételi szerződések jóváhagyása.

A földművelési miniszter 109.078. sz. rendelete értelmében az eddig vásárolt szalastakarmány és alommennyiségre kötött adás-vételi szerződések, amennyiben a felek azok jóváhagyását kívánják, folyó évi szeptember 1-ig Az Állat- és Takarmány- forgalmi Részvénytársaságnak (Budapest, V. Dorottya-utca 2.) bejelenteni tartoznak.

Ezen bejelentéssel egyidejűleg a követ- kező adatok közlendők:

1. az adás-vételi szerződés kelte,
2. az eladó neve és lakhelye,
3. a község, amelyből a készlet e szállítandó,
4. a vásárolt takarmánymennyiség sulya,
5. a vásárló állattartó állatlétszámának és szalastakarmány készletének hatósági igazolása. Az írásban foglalt adás-vételi szerződés eredetiben ugyancsak bemutatandó az adás-vételi szerződések az előzőekben részletezett adatokkal az Állat- és Takar- mányforgalmi Részvénytársaság hozzájárulás végett a földművelési miniszterhez fel fogja terjeszteni.

A szerkesztésért felelős: Scheibner Aladár.

Nyilttér. *)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon nemes szívűeknek, kik szeretet nóm elhunytá alkalmából pénzbeli adományban részesi- tettek és a temetésen részt vettek, hálás köszönetem nyilvánítom négy kis árva gyermekem nevében is.

Gombóc József.

*) E. rovatban közöltékért a szerkesztőség felelősséget nem vállal.

35 dekás
tábori dobozok
kaphatók
Vendvidéki Könyvnyomda
Muraszombat.

MURASZOMBAT és VIDÉKE

Társadalmi és gazdasági hetilap

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Égész évre 10 kor., fél évre 5 kor., egyes szám 20 fillér.
Előfizetési és hirdetési pénzek és reklamációk:
VENDVIDÉKI KÖNYVNYOMDA Muraszombat küldendő.

Laptulajdonos és kiadó: Muraszombati Társasági Gazdaszövetség

Főszerkesztő:

Dr. SÖMÉN LAJOS.

MEGJELENIK MINDEN VASARNAP.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a lap szerkesztőségébe küldendők.

Hirdetési díj: 3 hasábos petítor egyszeri hirdetésnél 80 fill. A sor duplán számít, ha benne aláhúzott szó van.

Nyiltér sora 1 korona.

Nagyközségi gazdálkodásunk.

Eber szemmel állunk itt, mikor új köntöst kapunk. Muraszombat új köntöse: új és pedig nagyközségi szervezési szabályrendelete el készült a múlt héten, az jóváhagyásra most kerül. Ez immáron csak formáság már. A külső keret szép és helyes. Szolgáljon például az összes tehetősebb járási községeknek a fő reális értéke ennek a közigazgatási átalakulásnak az önállóbb mozgás, betérjesebb önállóbb gazdálkodás és a cultura intenzívebb fejlődése akkép, hogy a keret adhat egy mintafejlődést és egy mintaképet.

Muraszombat majdnem félmilliónál több vagyonnal rendelkezik és ennek az eredményes módja nem a kisközség. A nagyközség igen, mert erők alkalmaztatnak, a kikkel aztán minden fillér jökor és pontosan rendeltetési helyére eljuthat, a kikkel lehet községiigazgatást vezetni. De a gazdálkodást!

Lapunk augusztus 4-én megjelent 30. számában rámutattunk már a gazdálkodási fejlődésre. Ezt a háborús helyzet követelményeinek megfelelőleg két kézzel és pedig két vaskos kézzel kell megfogni. Törlesztendők és kifizetendők az adósságok. Aztán haladhatunk. Momentán módja ennek a pótdadó feltétlen és maximális kivétele. Azért is, mert ebből kell csinálniuk jövedelmező befektetéseket. Ezek sorában jeleztük a köz- és magánhirdetéseknél egy módját. Állítson fel a község hirdetési tömböket, oszlopokat csinos kivitelben és azt kezelje akár házilag akár bérbeadásal.

Fogjon rendszeres gazdálkodáshoz. Egy ilyen gazdálkodás a kertészet. Evvel kettős ezelt ér el. Javítja jövedelmeit és javítja a ma oly fontos közéletet. A kertészetet ma könnyen is megvalósíthatja. Állítson fel városi kertészetet. Annak vezetésére alkalmas ember van itt a város falain belül is. Sok befektetés nem is kell, mert ingatlan vásárlás helyett azt bérföldeken is végezheti. Ez a kertészet ölelje fel a konyha és virágkereskedelmi kertészetet, a melyek mind szükséges és nagyon keresett cikkek. Evvel kapcsolatban megoldható jövedelmezően a faiskola is. Ugyanis a faiskolánk van, de mit sem jövedelmez, sőt még csak nem is fungál. Jelenben krumpli van benne. A gyümölcsfák, a csemetefák rendkívül kerestetnek állandóan évek óta és sehol sem kapunk. A jelenben még csak a stajerszomszédoktól sem hozhatjuk be azokat a zárlat miatt. Cak mint egy szerény példát említsük fel az alsócsalagányi községi faiskolát, a melynek kezelője Adám János ottani igazgató tanító. A szerény ottani községi kertben a községnek évenként 200 koronát jövedelem gyánant szolgáltat be,

miáltal a községi háztartás mérlege jelentékenyen javult ott. Nálunk a faiskola sok ezreket jövedelmezhet és a magyar nemzeti gazdasági irányt is képviselhet. De rendszer kell hozzá nem felületesség sem hanyagság, hanem céltudatos és kitartó munka. A gyümölcsfajok kiválasztása nem is nagy gond vidékünkön, hol minden megterem. És csak utalunk az elmúlt 1917. gazdasági évre, a melynek a gyümölcstermése a járásra rengeteg vagyoni előnyöket biztosított.

Erre azért is szükség van, mert járásunkban a gyümölcsfák igen sok helyen már korhadó félben vannak és így megújítandók.

Nyuljon hozzá a város a lakáskérdés megoldásához. Lakás a községben nincsen, de telek elegendő. Megvásárolandók volna a város belterületén levő és disztelelnül távolgó beltelkek és ezek első sorban kiépítendőek. És itt ne gondoljanak a telektulajdonos urak spekulációira és a községnek, önmaguknak a kiúszorázására. Epen a napokban hallottuk a miniszterelnök ur ajakáról elhangozni azt a nagyon praktikus cívet, hogy erre a célra a kisajátítási jog rendelkezésre áll és az már az ősszel külön törvényben is fog szabályoztatni. Már nemcsak nincsen lakása azoknak, akiket a sors ide köt, hanem a hivatalnok és tisztviselői kar kénytelen penészes és nedves odukban meghuzódni. Aztán hogyan kívánhatjuk, hogy a lakosság számban emelkedjék, hogy az ipar és kereskedés felvirágozzék. Mozgató erők nélkül nincsen látható munka, hanem csak visszafelé való rákfelődés és elsatnyulás. Munkásházak is kellenek. Hiszen folyton halljuk, hogy mily égető és nagy tárgyalások folynak a villamos művek létesítése körül és pedig a murai vizierő kihasználásával, hogy mily nagy szabású gyártelepek akarnak alakulni ennek kapcsán itt a szerény muraszombati határban. A mai milieu erre nem érett meg. Gyárak ott lehetségesek, hol munkaerő hajlékot is talál. Hol napi eledel is biztosított. És ezért a már elmondottak mind kellenek.

Létesítsen a község egy községi takarékpénztárt. Ez talán kissé szokatlanul hangzik itt. Nemcsak itt, hanem Magyarországon egyáltalán, hol mindent az egyéni érdek ural a részvénytársasági kevésbé a szövetkezeti formában, a melyek azonban egyike sem a közcélt szolgálja. A községi takarékpénztár eszméje német minta inkább, de a szomszéd Ausztriában is erősen virágzik és mindenütt mesés eredményeket mutat fel. Csak rámutatunk a szomszéd Radkersburgra, a melynek a községi takarékpénztárja oly virágzásban van, hogy jövedelme fedezi az egész községi igazgatási költséget,

fedezi az egyéb culturalis és társadalmi célokat szolgáló intézmények költségeit, így a városi világítási üzemet, a szegényházat, a színházat, a szepítő egyesületet, stb. Vagy ott van a marburgi községi takarékpénztár, a mely 1911-ben 10500 forinttal alakult és ma egyike a leghatalmasabb városi intézményeknek, a melynek a jövedelméből mindenre jut, pótdadó ugyszólván nem kell. Egy ilyen „Muraszombati községi takarékpénztár” eszméje és létesítése akadályokat sem ismerne, ha már a kellő erővel a nagyközség berendezkedett. Természetes azonban, hogy ezt nem kellene olyan mintára berendezni, mint a ma Magyarországon létező részvénytársulatok uralkodnak, hanem teljesen átvenni azt a mintát és a rendszert, a mi a külföldön, jól bevált. Tanulni másoktól mindig jó és időves, soha nem szégyen. Legkevésbé akkor, mikor vagyoni erőnk szaporításáról, erősbödéséről van szó. Az ilyen ér szavolat a község és annak egyetem. Célja: mindenkinek, különösen a kis és középtőkének, — mert a nagytőke idegenkedik tőle épen közcélja miatt, — megfelelő jó kamatozást biztosítani, a csekély filléreknek a felszaporodását lehetővé tenni vagyonná, a szorgalom és takarekosságot felbrazszeni, az ezen uton teremtett tőkéknek oly jövedelmezőségű forrásokba való elhelyezését biztosítani, a melyek igazán közcélok, mindenkinek előnyére és gyönyörére is vannak. A további berendezésével itt nem foglalkozunk, hiszen az már a kivitel dolga, de itt csak a közfigyelmet hívjuk fel rája.

A Muraszombati Közkórházban és a kisegítő Vörös Kereszt kórházakban ápoló katonáink részére gyümölcsöt adakozunk.

A Mura vizi erejének kihasználása.

A Muravidék közigazgatási életére és jövő fejlődésére nézve rendkívül fontos tárgyban értekezett a múlt csütörtökön a part birtokosság és annak egybehívott képviselői. A Muraszombati Takarékpénztár és a Muraszombati Mezőgazdasági Bank által kezdeményezett s egy év óta tartó előmunkálatok után Horváth Pál a járás agilis főszotgabirája augusztus 15-én értekezletre hivta össze a partbirtokosokat.

Ezen az értekezleten — melyen gróf Szápáry László v. b. t. t. elnökölt — megalakították az érdekeltséget a Mura vizi erejének kihasználására. Az érdekeltség elnökévé gróf Szápáry Lászlót, társelnökévé gróf Batthyány Zsigmondot, főtitkárává pedig Dr. Czifrák Jánost választotta meg. A további teendők ellátására választott egy végrehajtóbizottságot, melynek tagjai lettek: Antauer József, Árvai Henrik, Balcz Aladár, Besnyák Lajos, Dr. Brandieus Szylius, Dr. Czifrák János, Dr. Czipott Zoltán

A t. Vendéglős uraknak

legjobb minőségű s legszebb

papir-szalvétát

legolcsóbb árban szállítja a

Vendvidéki Könyvnyomda

papirkereskedése Muraszombat.

VIGYÁZZON

egészségére!

Megbízható és jöminőségű nikotinmentes cigarettahüvelyeket

csak a VENDVIDÉKI KÖNYVNYOMDA papirkereskedésében Muraszombatban szerezhethet be.

VASVÁRMEGYE LEIRÁSA

népszerű füzetecske iskolai és magán célra, a vármegye több iskola III. osztályába bevezetett tantárgya. ára 40 fillér. Kapható a VENDVIDÉKI KÖNYVNYOMDA papirkereskedésében, Muraszombatban.

Ne feledkezzünk meg a kórházainkban ápoló sebesült katonákról!

Magyar felirással ellátott képek.

Muraszombat, 1918. vasárnap, augusztus hó 18-án

MOZGÓ SZÍNHÁZ

MURASZOMBAT.

Vasárnapi műsor:

1. Cirkusz grófnő. Dráma 3 felv.
2. A Laue folyó. Természet utáni felv.
3. Leo és a babája. Bohózat.
4. Kázmér a hárcmben. Bohózat.
5. Farkas a nyájban. Bohózat.

Az előadást egy kitünő hangú óriási nagy gramofon kíséri.

Felsőpáholy 2 50 K. Alsópáholy 2 K

HELYARAK: Zartszék 1 50 K. I. hely 1 korona. II. hely 60 fill. III. hely 40 fillér.

Kezdeté delután 3 órakor és este 7 29 órakor

Augusztus 25-iki műsor szenzációja: **Dynamit osempszék.** Dráma 3 felvonásban.

Tisztelettel

DITTRICH GUSZTAV tulajdonos.

Könyvujdonságok a megjelenés után azonnal kaphatók, ugyszintén Olesó Jokai Modern Könyvtár Magyar Könyvtár Ilyusági iratok Gyermek képes és mesekönyvek raktáron nagy vilasztekban. **Vendvidéki Könyvnyomda** könyv- és papirkereskedésében Muraszombat.

Ipar és kereskedelem.

Előfizetünk ingyenes hirdetés-rovata.

Előfizetünk ingyenes hirdetés-rovata.

HELYBELIEK:

ASCHER B. és FIA fűszer-, festék-, csemege-, liszt-, vetemény-magvak, ugyszintén üveg- és porcellánkereskedése. Férfi és női cipő raktár. Vesz mindenféle gabonát.

ANTAUER JÓZSEF bábsütő és mézeskalásos

BENKÓ JÓZSEF Szállódája az „Elefant”-hoz.

DOBRAI JÁNOS nagy vendéglője

BOROS BENŐ kávéháza.

CZIPOTT MIKLÓS férfi- és női cipész.

DICK SÁNDOR sajtgyáros.

FÜRST A. és FIA fűszer-, festék-, csemege-, liszt-, vetemény-magvak, ugyszintén üveg- és porcellánkereskedése.

HEKLICS ISTVAN vas- és fűszerkereskedése Muraszombat. Lendva-utca.

KR. HIRSCHL divatruház. Legolcsóbb bevásárlási forrás. Fő utca.

HEIMER IGNÁCZ deszka-, faszén-, mesz-, cement- és vegyeskereskedése Lendva-utca.

HALBARTH HENRIK vendéglős.

KEMÉNY MÓR „Korona” kávéháza.

HIRSCHL ANNA fűszer kereskedése és kész férfi ruharaktára a vasút állomás mellett.

Hirschl Anna varóterme Közép-utca.

PLACSEK VENCEL órás és aranyműves Muraszombat.

KARDOS JÓZSEF vaskereskedő, szeckavagó gépek árusítása

NADAI JÓZSEF

bormagykereskedése, Gróf Szápáry utca.

KOLOSSA JÁNOS férfi- és női cipész.

FLISZAR JÓZSEF vendéglős.

KOHN LIPÓT fűszerkereskedő, deszka, mesz, cement és eternit pala árusítás.

KOFJACS FERENCZ épület- és műlakatos kerekpár javító.

NEMECZ JÁNOS vaskereskedő, nagy raktár varrógép-, kerekpár és gazdasági gépekben

POLLAK JÓZSEF pekimester, Templom-utca.

FLISZAR JÓZSEF épület- és bitorasztalos, Motorerőre berendezett műhely

PETERKA FERENCZ vendéglős

PALEI ISTVAN kovacsmeister Lendva-utca.

RATKOL TIVADAR gőztéglagyára.

RITUPER ALAJOS épület- és műlakatos, kerekpár-, mérleg és fegyverjavító műhely.

SIFTAR LAJOS gőzmalom tulajdonos.

TURK JÓZSEF vendéglős Templom-utca.

URSZULESZKU PÉTER ur és női fodrász.

VIDÉKIEK:

BRANDSTEIN ISTVAN kőművespró-mester Szombathely.

GROSZ SAMU vendéglős Urdomb.

SIFTAR ISTVAN vendéglős Palmafa.

HORVÁTH IVAN vendéglős Lendvanemesd.

HAIN HERMAN vegyeskereskedő Bodóhegy.

HIRSCHL LIPÓT vegyeskereskedő Köhidán.

KÜZMICS MATYAS vendéglős Battyánd.

KOUSZ ANTAL vendéglős Bpest VII. Síp-u. 5

KÜHAR ISTVAN vendéglős Mezővár.

KÜHAR JÁNOS vendéglős Battyánd.

KÜHAR ISTVAN vendéglős Márkusházán.

FÜRST JÓZSEF vendéglős Muracsermely.

OBÁL SÁNDOR vendéglős Bodóhegy.

SAVEL JÁNOS vendéglős Kisszombat.

STIVAN FERENCZ vendéglős Köhida.

KERECZ JÓZSEF vendéglős Ottóháza.

SIFTAR MIHALY vendéglős Sürüház.

SOMMEI JÓZSEF vendéglős Felsőlendva.

VEZER JÓZSEF vendéglős Mártonhely.

Nyomatott a Vendvidéki Könyvnyomda gyorsajtóján (tulajdonos: Muraszombati Takarékpénztár) Muraszombatban.